

Asianro 254/00.01.02/2021

§ 147**Raision kaupungin ilmastosuunnitelma**

Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila 5.5.2021:

Kaupunginvaltuusto on päättänyt, että suunnitelma fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämiseksi ja hiilineutraaliustavoitteet tuodaan päätöksentekoon alkuvuodesta 2021. Tekninen keskus on yhteistyössä Benviroc Oy:n, sivistyspalvelujen ja konsernihallinnon kanssa valmistellut Raision kaupungin ilmastosuunnitelman.

Ilmastosuunnitelmassa on esitetty päästölaskennat, hillintätoimenpiteiden vaikutusarviot ja skenaariolaskelmat. Laskennan tulokset ovat vertailukelpoisia Turun ilmastosuunnitelman ja useiden muiden suomalaisten kaupunkien laatimien kestäväen energian ja ilmaston toimintasuunnitelmien (SECAP) laskelmien kanssa. Menetelmä on myös hyvin samankaltainen Raision kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen seurannassa käytetyn CO₂-raportin menetelmän kanssa.

Päästöt on laskettu perusvuodelta 1990 ja seurantavuodelta 2015. Vuodet on valittu SECAP-menetelmän mukaisesti ja valitut vuodet edistävät seudullisen ilmastotyön seurantaa. Perusvuosi 1990 on laajasti käytössä myös kansainvälisessä ilmastotyössä.

Hiilineutraalius on määritelty siten, että kaupungin alueen päästöt vähenevät vähintään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta ja jäljelle jäävät päästöt kompensoidaan joko hiilinielujen tai muiden kompensatiomekanismien avulla. Tavoite on linjassa useiden vuoteen 2030 mennessä hiilineutraaliutta tavoittelevien kaupunkien ja kuntien tavoitteiden kanssa.

Ilmastosuunnitelman päästölaskenta kattaa kaikki energiaperäiset päästöt seuraavilta sektoreilta: kaupungin rakennukset ja toiminnot, palvelurakennukset ja toiminnot, asuinrakennukset, katu- ja ulkovalaistus sekä liikenne.

Ilmastomuutoksen hillinnällä tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään vähentämään ilmastoa lämmittäviä kasvihuonekaasupäästöjä tai ehkäisemään niiden syntyä. Tärkeitä toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ovat fossiilisista polttoaineista luopuminen, energiankulutuksen vähentäminen esimerkiksi energiatehokkuutta parantamalla sekä kestävien energia- ja liikku- misratkaisujen käyttöönotto.

Raision kaupungin päästökehityksestä laadittiin kolme vaihtoehtoista skenaariota vuodelle 2030:

- Perusuraskenaario (Business As Usual, BAU)
- Toimenpideskenaario
- Tavoiteskenaario

Perusuraskenaariossa on tarkasteltu kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ilman Raision toteuttamia ilmastonmuutoksen hillinnän toimenpiteitä. Perusuraskenaariossa on otettu huomioon energiankulutuksen yleiset trendit sekä kansalliset toimenpiteet ja niiden vaikutukset Raision kaupungin päästökehitykseen.

Toimenpideskenaario kuvaa Raision päästöjä vuonna 2030 tilanteessa, jossa kaupungissa toteutetaan ilmastosuunnitelman toimenpiteitä. Lisäksi skenaariossa on otettu huomioon muiden paikallisten toimijoiden, kuten Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n (TSE) ja Turun seudun joukkoliikenteen, Fölin toteuttamat toimenpiteet. Tunnistettujen toimenpiteiden on toimenpideskenaariossa arvioitu toteutuvan täysimääräisinä. Skenaarion pohjana toimivat perusuraskenaarion oletukset, eli kansallisten toimien vaikutukset on otettu huomioon myös toimenpideskenaariossa.

Tavoiteskenaario on toimenpideskenaariota optimistisempi skenaario, jossa on arvioitu TSE:n tuotannon ja liikenteen päästöjen kehittyvän vähäpäästöiseksi toimenpideskenaariota nopeammin. Tavoiteskenaariossa on oletettu osan selvityksen alla olevista toimenpiteistä toteutuvan ja teknologian kehityksen mahdollistavan uusien vähäpäästöisempien ratkaisujen käyttöönoton vuoteen 2030 mennessä. Tavoiteskenaariossa myös liikenteen päästöjen on oletettu laskevan toimenpideskenaariota nopeammin.

Ilmastosuunnitelmassa on esitetty kolme vaihtoehtoista päästövähennystavoitetta:

1. -40 % perusvuoden päästöistä, Kaupunginjohtajien ilmastopimoksen (Covenant of Mayors, CoM) vähimmäistavoite
2. -60 % perusvuoden päästöistä, kunnianhimoinen tavoite
3. -80 % perusvuoden päästöistä, hiilineutraaliustavoite

Valittiinpa mikä tahansa kolmesta vaihtoehdosta Raision kaupungin päästövähennystavoitteeksi, tarvitaan lisätoimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi. Tavoitteiden edistämiseksi tarvitaan investointeja ja tavoitteellista päätöksentekoa. Lisäksi asukkaiden ja yritysten omia toimenpiteitä tulee edistää. Ilmasto-toimenpiteitä voidaan edistää osittain hankerahoituksella, mistä esimerkkinä Ilmastosuunnitelmasta tekoihin -hankkeelle saatu avustus.

Tavoiteskenaarion mukaisten päästövähennysarvioiden toteutuessa Raision kokonaispäästöt laskisivat noin 105 kt CO₂-ekv vuoden 2015 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumiseksi vaadittaisiin noin 19 kt CO₂-ekv lisäpäästövähennys.

Ilmastosuunnitelmassa on kartoitettu päästövähennysmahdollisuudet ja vähennystoimenpiteitä. Toimenpiteitä tarkennetaan ja lisätään talousarviokäsittelyjen yhteydessä sekä suunnitelman tarkistamisen yhteydessä päästöjen kehitystrendin tarkastelun perusteella.

Ilmastosuunnitelman hyväksymisen yhteydessä päätetään lisäksi päästövähennystavoite. Ilmastosuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain. Suunnitelman tavoitteita arvioidaan ja tarkistetaan valtuustokausittain.

Oheismateriaali 1 Ilmastosuunnitelma 2030

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto

- 1) hyväksyy liitteen mukaisen Ilmastosuunnitelman 2030.
- 2) päättää, että Raision kaupunki tähtää hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä ja tavoitteena on vähentää päästöjä 80 % verrattuna perusvuoteen 1990.
- 3) edellyttää, että ilmastotoimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain ja, että tavoitteet arvioidaan ja tarkistetaan valtuustokausittain.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Mika Koivisto ehdotti, että päätösehdotuksen kohtaa 2) muutetaan siten, että tavoitteena on vähentää päästöjä 40 % verrattuna perusvuoteen 1990. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen kohtaan 3): edellyttää, että ilmastotavoitteista päätetään kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä ja lisäksi tarkemmat toimenpiteet arvioidaan ja tarkistetaan vuosittain talousarvion yhteydessä

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti muutettu päätösehdotus mukaan lukien.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.04-19.14.

